

OIGD o nowych obowiązkach w procedurach koncentracji i zasadach jej kontroli cz. II

Utworzono: środa, 10, wrzesień 2014 10:08 REDAKCJA EDROGA.PL

Nowelizacją uchwaloną 10 czerwca br. zmieniona została ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów oraz ustawa - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r. poz. 945). Nowe przepisy wejdą w życie 18 stycznia przyszłego roku. Co z ich zapisów wynika w przypadku funkcjonowania przedsiębiorstw? Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa na swojej stronie internetowej opublikowała szczegółowe omówienie tej regulacji.

Nowelizacja wprowadza szereg zmian przepisów w stosunku do dotąd obowiązującej ustawy z 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.) oraz wprowadza związane z tym zmiany w Kodeksie postępowania cywilnego.

Nakładanie kar pieniężnych

W znowelizowanej ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów ustawodawca ustanowił odpowiedzialność osób zarządzających firmą za dopuszczenie do naruszenia przez przedsiębiorcę zakazu praktyk ograniczających konkurencję, przy czym jej zakresem podmiotowym objęto także osoby nie pracujące dla tego przedsiębiorcy, które jednak były zatrudnione u niego w trakcie trwania naruszenia pod warunkiem, iż nie pełniły w tamtym okresie funkcje kierownicze lub wchodziły w skład organu zarządzającego (art. 106a ust. 1 znowelizowanej ustawy).³

Na podstawie aktualnie obowiązujących przepisów kara pieniężna może być nałożona na osobę fizyczną, jeżeli nie wywiązała się z postanowień wydanej decyzji w sprawie ograniczenia konkurencji, naruszenia zbiorowych interesów konsumentów lub zasad koncentracji.

OIGD o nowych obowiązkach w procedurach koncentracji i zasadach jej kontroli cz. II

Utworzono: środa, 10, wrzesień 2014 10:08 REDAKCJA EDROGA.PL

a) Modyfikacje w systemie łagodzenia kar tzw. leniency

Zgodnie z dodanym do znowelizowanej ustawy art. 113 a ust. 1 przedsiębiorca zawierający porozumienie, którego celem lub skutkiem jest wyeliminowanie, ograniczenie lub naruszenie w inny sposób konkurencji na rynku właściwym, może złożyć do Prezesa UOKiK wniosek o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej lub jej obniżenie. Wniosek powinien zawierać opis porozumienia oraz w szczególności wskazywać: przedsiębiorców, którzy zawarli porozumienie; produkty lub usługi, których dotyczy porozumienie; terytorium objęte porozumieniem; cel porozumienia; okoliczność zawarcia porozumienia; okoliczność i sposób funkcjonowania porozumienia; czas trwania porozumienia; role poszczególnych przedsiębiorców uczestniczących w porozumieniu - imiona, nazwiska i stanowiska służbowe osób pełniących w porozumieniu znaczącą rolę wraz z jej odpisem: czy wniosek został złożony również do organów ochrony konkurencji państw członkowskich Unii Europejskiej lub Komisji Europejskiej (art. 130a ust. 2 znowelizowanej ustawy).

W opracowaniu OIGD podkreślono, że ustawodawca złagodził warunki konieczne do odstąpienia od wymierzenia kary lub jej obniżenia, gdyż np. według nowych regulacji przedsiębiorca ma obowiązek wycofania się z zakazanego porozumienia niezwłocznie, nie później jednak niż w dniu poinformowania Prezesa UOKiK o istnieniu porozumienia, a nie jak obecnie natychmiast.

Warunki od spełnienia których zależy odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej przez Prezesa Urzędu określa art. 113b znowelizowanej ustawy i dotyczą one sytuacji gdy przedsiębiorca łącznie:

- jako pierwszy z uczestników porozumienia złożył wniosek zgodnie z wymogami wymienionymi w pkt 2a,
- przedstawił: dowód wystarczający do wszczęcia postępowania antymonopolowego lub informacje umożliwiające Prezesowi Urzędu uzyskanie takiego dowodu, albo jeżeli wniosek został złożony po wszczęciu postępowania antymonopolowego,
- dowód, który w istotny sposób przyczynił się do wydania decyzji, o której mowa w art. 10 ustawy, lub na żądanie Prezesa Urzędu przedstawił informacje umożliwiające uzyskanie takiego dowodu,
- o ile Prezes Urzędu nie posiadał w tym czasie tych informacji lub dowodów,
- nie nakłaniał innych przedsiębiorców do uczestnictwa w porozumieniu.

Zgodnie z art. 113c ust. 1 w przypadku gdy przedsiębiorca nie spełnia łącznie powyższych warunków, Prezes Urzędu obniża karę pieniężną, jeżeli przedsiębiorca ten łącznie:

- złożył wniosek zgodny z art. 113a ust. 2 znowelizowanej ustawy,

OIGD o nowych obowiązkach w procedurach koncentracji i zasadach jej kontroli cz. II

Utworzono: środa, 10, wrzesień 2014 10:08 REDAKCJA EDROGA.PL

- przedstawił dowód mający istotne znaczenie dla rozpatrywanej sprawy, którego Prezes Urzędu nie posiadał,
- spełnił warunki, o których mowa w art. 113a ust 3, 5 i 6 znowelizowanej ustawy.⁴

b) Wprowadzenie tzw. instytucji leniency plus

Ponadto od dnia 18 stycznia 2015 roku po wejściu w życie znowelizowanej ustawy, przedsiębiorcy będą mogli skorzystać z uprawnienia o którym mowa w art 113d ust. 1 znowelizowanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Chodzi tu o nowe rozwiązanie - tzw. leniency plus, które jest modyfikacją programu łagodzenia kar leniency.

Zgodnie z wyżej wymienionym przepisem przedsiębiorca, wobec którego toczy się już postępowanie, a który w kolejności jako drugi i następny złoży do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów informacje o kolejnym porozumieniu, gdzie był uczestnikiem może mieć obniżoną wysokość nakładanej kary pieniężnej o 30%, a ponadto w drugim postępowaniu uzyska status pierwszego wnioskodawcy i w konsekwencji UOKiK odstąpi od wymierzania kary finansowej.

W obecnym stanie prawnym Prezes UOKiK może odstąpić od nałożenia kary finansowej wobec tego przedsiębiorcy, który jako pierwszy z uczestników zakazanego porozumienia dostarczy dowody na jego istnienie, pod warunkiem, iż nie był on inicjatorem jego zawarcia, nie nakłaniał innych przedsiębiorców do uczestnictwa w porozumieniu, a sam go zaprzestał, natomiast każdy następny, uczestniczący w tym samym porozumieniu zgłaszający ten fakt, może liczyć tylko na obniżenie kary pieniężnej.

Inne uprawnienia Prezesa UOKiK związane z kontrolą

Zgodnie z art. 73a ust. 1 znowelizowanej ustawy jeżeli z informacji zgromadzonych w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wynika, że istnieje szczególnie uzasadnione podejrzenie, że przedsiębiorca dopuszcza się praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, która może spowodować znaczne straty lub niekorzystne skutki dla szerokiego kręgu konsumentów, Prezes Urzędu podaje do publicznej wiadomości, w tym na stronie internetowej Urzędu, zgromadzone w toku postępowania informacje o tym zachowaniu i jego prawdopodobnych skutkach. Rozstrzygnięcie w przedmiocie podania do publicznej wiadomości powyższej informacji następuje w drodze postanowienia, na które stronie służy zażalenie (art. 73a ust. 2 znowelizowanej ustawy).

Wnoszenie odwołania od decyzji Prezesa UOKiK

Zmieniony art. 81 ustawy przewiduje, że od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia. W przypadku wniesienia

OIGD o nowych obowiązkach w procedurach koncentracji i zasadach jej kontroli cz. II

Utworzono: środa, 10, wrzesień 2014 10:08 REDAKCJA EDROGA.PL

odwołania ad decyzji Prezes Urzędu przekazuje je wraz z aktami sprawy do sądu ochrony konkurencji i konsumentów niezwłocznie, nie później niż w terminie trzech miesięcy od dnia złożenia odwołania.

W ramach konsultacji społecznych projekt tej ustawy Izba opiniowała w styczniu ubiegłego roku (Pismo OIGD 5/2013). Poważne wątpliwości Izby budziły propozycje UOKiK dotyczące możliwości nałożenia kary pieniężnej na osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego za naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-6 przedmiotowej ustawy oraz art. 101 ust. 1, lit. a - e Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. Zdaniem OIGD, przytoczonym w opublikowanym na stronie internetowej organizacji opracowaniu, rozstrzyganie spraw tak skomplikowanych i poważne naruszenia ustawy w przypadku osób fizycznych powinno być poddane procedurze i zasadom przewidzianym w Kodeksie karnym oraz Kodeksie postępowania karnego na wzór odpowiedzialności za naruszenie art. 6 ust. 1 pkt 7 przedmiotowej ustawy - zmowy przetargowe, które są przestępstwem z art. 305 Kodeksu karnego. Za takim rozwiązaniem przemawia również fakt, iż postępowanie administracyjne jak i jego następstwa nie zapewniają tak ich możliwości obrony i kary jak to ma miejsce w postępowaniu przed organami ścigania i sądem. W opinii Izby, wyrażonej w piśmie z 2013 roku, zarówno zmowy cenowe, jak też zmowy przetargowe w przypadku osób fizycznych powinny być rozstrzygane wyłącznie przez sądy.

Źródło: OIGD

3. Zgodnie z dodaną do znowelizowanej ustawy definicją przez osobę zarządzającą rozumieć należy osobę kierującą przedsiębiorstwem, w szczególności osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy (art. 4 pkt. 3a).

4. Art. 113a ust. 3: Przedsiębiorca jest obowiązany nie ujawniać zamiaru złożenia wniosku.

Art. 113a ust. 5.: Wnioskodawca jest obowiązany współpracować z Prezesem Urzędu w pełnym zakresie od złożenia wniosku, w szczególności:

1. z własnej inicjatywy i na żądanie Prezesa Urzędu dostarczać niezwłocznie wszelkie dowody lub informacje dotyczące porozumienia, którymi dysponuje albo może dysponować, mające istotne znaczenie dla sprawy;

2. nie utrudniać złożenia wyjaśnień przez osoby zatrudnione przez przedsiębiorcę oraz osoby

pełniące funkcję kierowniczą lub wchodzące w skład organu zarządzającego przedsiębiorcy;

OIGD o nowych obowiązkach w procedurach koncentracji i zasadach jej kontroli cz. II

Utworzono: środa, 10, wrzesień 2014 10:08 REDAKCJA EDROGA.PL

3. nie niszczyć, nie fałszować, nie zatajać dowodów lub informacji związanych ze sprawą;

4. nie ujawniać faktu złożenia wniosku bez zgody Prezesa Urzędu.

Art. 113 ust. 6: Wnioskodawca, który nie zaprzestał uczestnictwa w porozumieniu przed złożeniem wniosku jest obowiązany zaprzestać tego uczestnictwa niezwłocznie po złożeniu wniosku.